

Svetovni dan zdravja 1978 je letos posvečen boju proti visokemu krvnemu pritisku — arterijski hipertoniji

POVZETEK. *Na obletnico ustanovne listine SZO, ki je začela veljati 7. aprila 1948, se vsako leto prireja svetovni dan zdravja.*

Letošnje leto je posvečeno temi: »Znižajmo krvni pritisk«. Avtor opozarja na naloge zdravstvene službe, zdravstvenih kakor tudi pedagoških delavcev za boj proti razširjenemu in nevarnemu zboljenju ožilja — zvišanemu krvnemu pritisku.

**WORLD DAY OF HEALTH 1978
MOONING A CAMPAIGN TO COMBAT ARTERIAL HYPERTENSION.**
Each year on April 7 the anniversary of the foundation of the United Nations organization in 1948 is celebrated. This year the World Day of Health focused on the theme »Let's decrease the blood pressure.« The author points out the tasks of the health service as well as the health and teaching staff in combating the hypertension.

Svetovni dan zdravja (SDZ) prirejamo vsako leto 7. aprila — to je na obletnico, ko je leta 1948 začela veljati ustanovna listina (statut) Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) kot ene izmed specializiranih ustanov organizacije združenih narodov. Letos torej poteka že trideset let njenega dela! Namen SDZ je, da opozori svetovno javnost na izbrano vprašanje zdravstvenega varstva, ki je posebno pereče in pomembno za zdravje vsega človeštva. Njegovo reševanje naj bi bistveno izboljšalo zdravstveno stanje in razmere prebivalstva vsega sveta.

Obenem opozarja SZO tudi nase, na svoje delo in poslanstvo kot v svetovnem merilu — najvišje in koordinacijske avtoritete na najširšem zdravstvenem področju. Za uspešno reševanje zastavljenih nalog ob SDZ je namreč potrebno sodelovanje vseh držav in narodov sveta, če jih hočemo ostvariti, takó glede enotnega stališča in cilja kakor glede enotne doktrine, pa tudi metod in tehnik. Obravnavanje tematike SDZ informira svetovno javnost in želi doseči vključevanje določenih zdravstvenih vprašanj v programe zdravstvenega varstva ter zbuditi med prebivalstvom zanimanje in ga tako pridobiti za sodelovanje pri izvajanju ustreznih zdravstvenih programov.

Vse od leta 1954 se pridružujemo tudi v SR Sloveniji tej največji mednarodni zdravstvenovzgojni akciji. Vsi dosedanji SDZ so bili skrbno pripravljani. Poleg gradiva, ki smo ga prejeli od SZO, so vsako leto naši domači strokovnjaki obdelali izbrano temo z naših vidikov in jo dopolnili z ugotovitvami in podatki iz naših razmer, da bi pridobili čim več na aktualnosti in da bil SDZ kar se dá koristen kot zdravstvenovzgojna akcija vsakega leta.

Za posebno pomemben uspeh SDZ pri nas pa imamo še to, da smo množično zajeli in zainteresirali za sodelovanje vse strokovne službe — zlasti izobraževalne

organizacije, družbene organizacije, delovne skupnosti, uredništva množičnih občil in širšo javnost.

Letošnji SDZ je devetindvajseti po vrsti in je z geslom »Znižujmo visok krvni pritisk« posvečen preprečevanju, zgodnjemu ugotavljanju in čimprejšnjemu učinkovitemu zdravljenju visokega krvnega pritiska ali hipertoniije — rizičnemu dejavniku, ki igra pomembno vlogo pri nastajanju in razvoju vse pogostnejših bolezni srca in ožilja — koronarne ateroskleroze, miokardnega infarkta in možganske kapi. Zato hipertoniija nikakor ni vprašanje zdravja posameznika, ampak pomembno družbeno vprašanje in naloga celotne skupnosti — ne samo posameznih zdravstvenih delavcev, ki zdravijo koga z visokim krvnim pritiskom.

Zdravstvenovzgojni smotri SZD akcije letošnjega leta bi bili naslednji:

— seznaniti prebivalstvo, zlasti ogrožene posameznike in skupine s perečim vprašanjem hipertoniije in njenimi skritimi nevarnostmi;

— spremeniti in pridobiti zdravstvene delavce za sodelovanje v tej akciji — bodisi pri njihovem vsakdanjem stiku na svojem delovnem mestu, bodisi pri zdravstvenovzgojnem delu kot sodelavcev Rdečega križa, delavske univerze ipd.;

— podpreti programe splošne skrbi za boljše zdravje našega prebivalstva, saj je to eden od glavnih pogojev za boljšo delovno zmogljivost, višjo produktivnost ter doseganje bolj zdrave in aktivne tretje življenjske dobe;

— doseči, da bi se zlasti ogroženi posamezniki in skupine aktivneje vključili v prizadevanje za ohranitev zdravja — vse od preprečevanja pa do rednega zdravljenja morebitnih prvih bolezenskih sprememb.

— pedagoški delavci — kot pripomoček in dodatna snov za pouk zdravstvene vzgoje;

— aktivisti Rdečega križa — pri izvajanju svoje zdravstvenovzgojne dejavnosti in bodočih konkretnih ukrepov v boju proti hipertoniiji;

— pa tudi številni drugi izobraževalni dejavniki, kot so delavske univerze, uredništva množičnih občil — tako dnevnega kakor tudi revialnega tiska, glasil delovnih skupnosti, radia in televizije ipd.

Letošnja tema posredno in neposredno zadeva tisoče naših delovnih ljudi in občanov. Zato nalaga to dejstvo daleč večje obveznosti sami zdravstveni službi. Ne samo, da bo že večja publiciteta o tem pomembnem vprašanju zdravja in bolezni, življenja in smrti sama spodbudila mnogo ljudi, da bodo ob prvi priliki naprosili svojega zdravnika, naj tudi njim izmeri krvni pritisk — še več! Zdravstveni delavci v osnovni zdravstveni službi, v vseh dispanzerskih in patronažnih dejavnostih, specialisti v poliklinično-ambulantni dejavnosti ter povsod tam, kjer srečujemo zdrave ali bolne — vsi ti bodo morali vključiti v obvezni minimum pregledov tudi merjenje krvnega pritiska. Letošnji jesenski Tavčarjevi dnevi bodo posvečeni prav tej tematiki in od njih lahko pričakujemo ustrezna doktrinarna enotna navodila za delo zdravstvenih delavcev na tem področju.

Zato bi bilo prav, da bi zdravstveni delavci na svojih strokovnih sestankih in v okviru strokovnega izpopolnjevanja tematiko hipertoniije čimprej skrbno preresetali in izdelali enotna stališča za nadaljnje ukrepanje. Če kdaj, mora tudi tu biti zdravstvo pobudnik poglobljenega dela ter zdravstvenovzgojnih in izobraževalnih programov, usmerjenih v boj proti hipertoniiji.